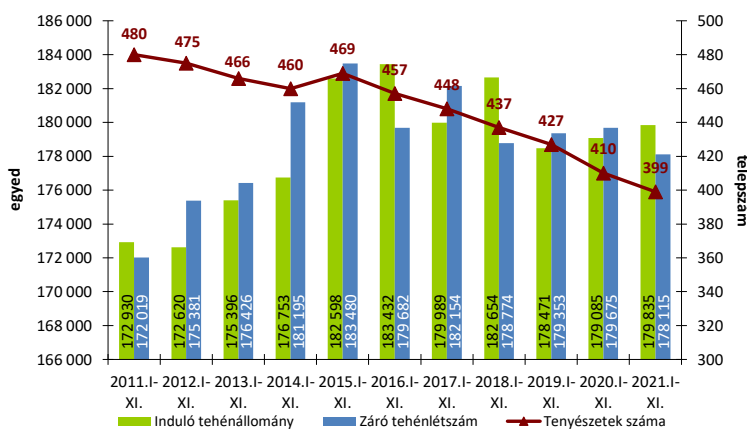
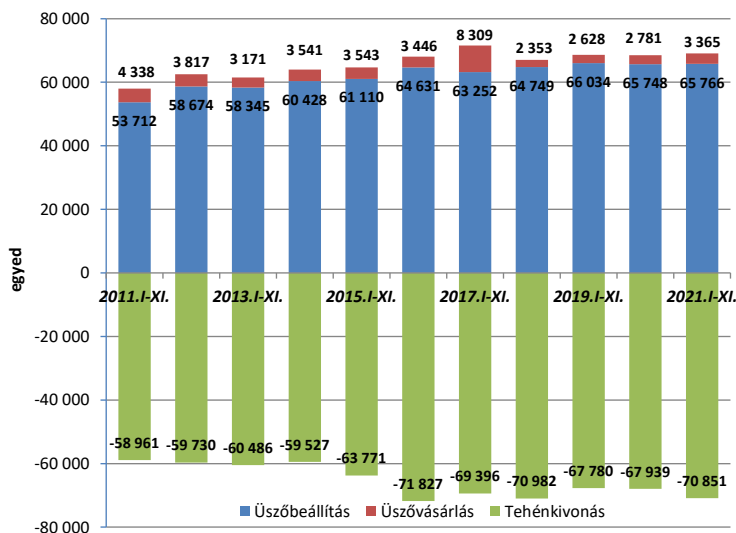

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

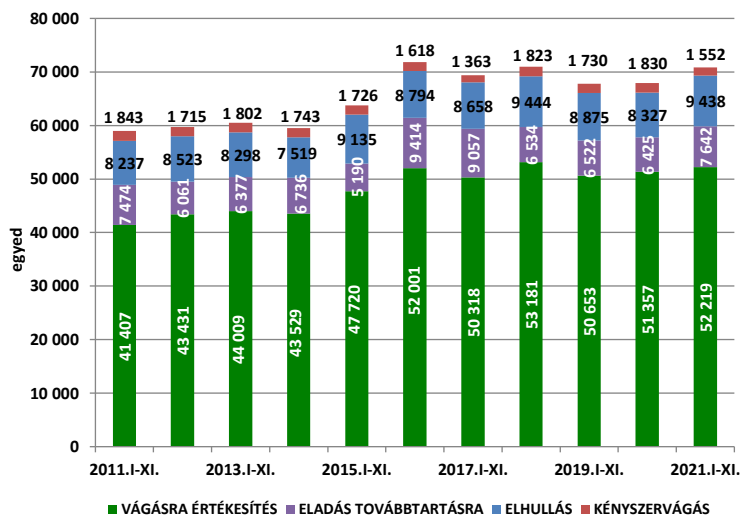
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSZÁMA (DB, 2011-2021. I-XI. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2011-2021. I-XI. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2011-2021. I-XI. HÓ)

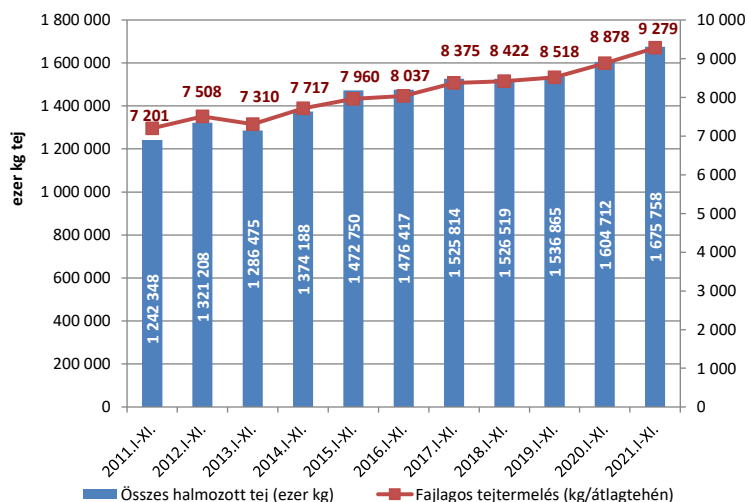

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2021 novemberében 1-gyel (-0,25%) kevesebb az előző hónapoz képest, és 11-gyel (-2,7%) kevesebb, mint 2020 novemberében. A termelésellenőrzött tenyészetek száma 2015 óta folyamatosan csökken, és először esett 400 alá. 2021. november végén 1560-nal kevesebb (-0,9%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,9%-kal (-81) kisebbedett, viszont 2011 novembere óta a záró tehenlétszám nőtt (+6.096 egyed, +3,5%). Így a telepenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 358-ról 446-ra emelkedett.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2020-ról 2021-re – egy év alatt – gyakorlatilag stagnált (+750 tehen; +0,0%), és az állomány 2021 első tizenegy hónapjában csökkent (-1720 egyed; -1,0%). Összességében 2021 első tizenegy hónapjában a tehenkivonások száma nőtt (+2.912 egyed; +4,3%), amit már nem tudott ellensúlyozni az üszövásárlások növekvő száma (+584 egyed; +21,0%) és – az állománypótlás szempontjából meghatározó – stagnáló nagyságú üszöbeállítás (+18 egyed; +0,0%) 2020 hasonló időszakához képest. Így az állománykivonás mértéke meghaladta az állománypótlását.

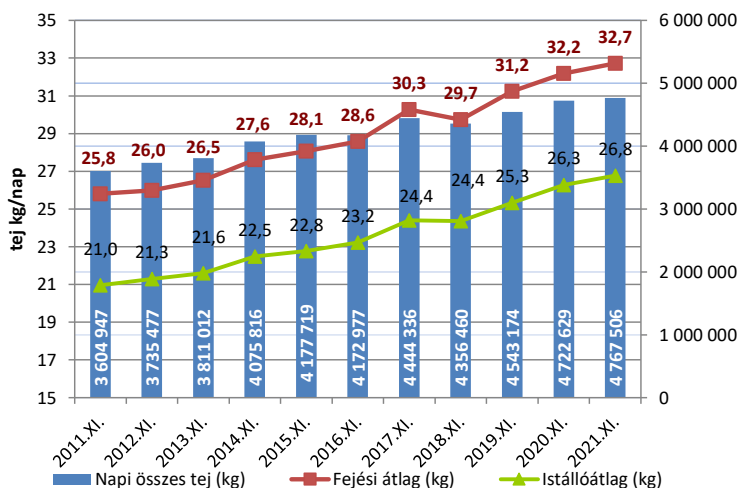
2021 első tizenegy hónapjában az állományból kivont tehenek 73,7%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 52.219 volt), ami átlag fölötti aránynak számít. A tehenkivonások 2,2%-áért (1552 egyed) a kényszervágás volt felelős, ugyanakkor 13,3%-át (9.438 egyed) az elhullás tette ki, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,8% (7.642 egyed) volt, amely szintén az átlagos értékek közé sorolható. 2021 első tizenegy hónapjában az induló tehenállomány 29,0%-át selejteztek, 0,9%-át kényszervágták, 5,2%-a elhullott és 4,2%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 39,4%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest magas aránynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2011-2021. I-XI. HÓ)

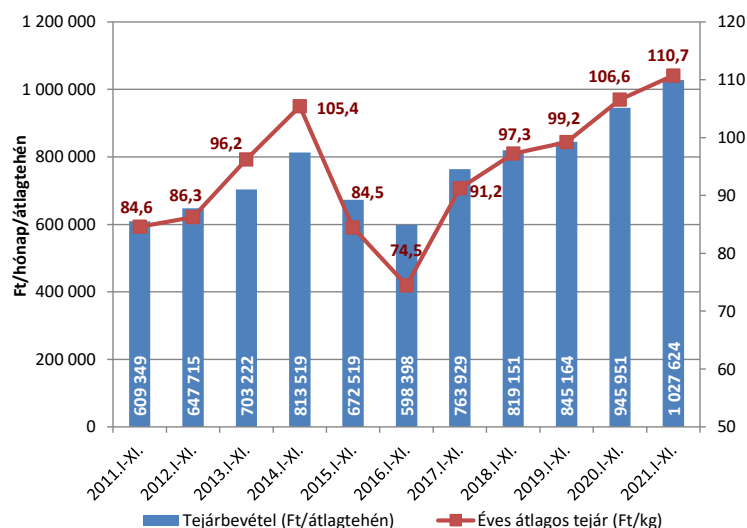
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2021 első tizenegy hónapjában jelentősen nőtt (+71 millió kg; +4,4%) 2020 hasonló időszakához képest, és meghaladta a 1675 millió kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb első tizenegy havi halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 9.279 kg-ra nőtt (+401 kg; +4,5%), ami szintén rekord. 2011 és 2021 első tizenegy hónapja közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 28,9%-os (!) volt (+2.078 kg), míg az összes halmozott tejtermelés még nagyobb mértékben, 433,4 millió kg-mal (+34,9%) emelkedett.

5. ÁBRA FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. XI. HÓ)

2021 novemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év novemberi termeléséhez viszonyítva kismértékben nőtt (+44,9 ezer kg, +1,0%), így már napi közel 4,8 millió kg, ami a legnagyobb érték az elmúlt 10 évben. 2020 novemberéhez képest mind a fejési átlag (+0,53 kg, +1,6%), mind az istállóátlag emelkedett (+0,49 kg, +1,9%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés 1,16 millió kg-mal lett több (+32,2%), a fejési és istállóátlag 6,91, ill. 5,81 kg-mal nőtt (+26,8%, ill. +27,7%), ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2011-2021. I-XI. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2021 első tizenegy hónapjában 1028 ezer Ft volt átlagosan, 8,6%-kal nőtt 2020 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év legnagyobb első tizenegy havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 4,5%-os és tej árának 3,9%-os növekedésében keresendő. 2011 első tizenegy havához viszonyítva a nominális tejárbevétel kétharmadával, 68,6%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 28,9%-os és a tej árának 30,9%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási ára érezhetően nőtt, és meghaladta a 115 Ft/kg-t, de a nyerstej kiviteli ára – részben a forint gyengülése miatt – nagyobb mértékben növekedve, több mint 15%-kal meghaladta a hazai árszintet. A globális és az európai uniós piacon a tej- és tejtermékek értékesítési árának, valamint a tejtermékek nemzetközi tőzsdéi árának emelkedését figyelhettük meg novemberben is, ami most már érezhetően húzza magával a hazai nyerstejárakat.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem